

Janusz Ostoja-Zagórski, Jan Strzałko, Wiesława Szymandera

Sobiejuchy, gm. Żnin, woj. bydgoskie.
Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 10, 96-97

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SŁUPNO, gm. Borowiczki
woj. płockie
Stanowisko 9

patrz
wczesne średniowiecze

SMOLNA, gm. Oleśnica
woj. wrocławskie

patrz
epoka brązu

SOBIEJUCHY, gm. Żnin
woj. bydgoskie
Stanowisko 2

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej Sekcja Paleo-
demografii Komitetu Nauk
Demograficznych w Poznaniu

Badania prowadzili: dr Janusz Ostoja-Zagórski /IHKM
Poznań/ i doc.dr hab. Jan Strzałko /UAM-Poznań/ przy
współdziale mgr Wiesławy Szymandery /UAM-Poznań/.
Czwarty sezon badań. Finansowały: IHKM PAN, Komitet
Antropologiczny PAN i WKZ w Bydgoszczy.

Rozpoznano obszar o powierzchni 800 m² odkrywając i eksplorując
125 grobów wyłącznie ciałopalnych.

Odkryte groby były w większości pochówkami popielnicowymi i tylko
sporadycznie przepalone szczątki kostne złożone zostały w grobach jamo-
wych. W kilku natrafiono ponadto na resztki stosu, którymi obsypane były
naczynia zawierające materiał kostny. Wyposażenie grobów obok naczyń
/ilość naczyń przystawnych zróżnicowana od 3 - 40 w jednym grobie/,
stanowiły sporadycznie występujące zabytki metalowe: brązowe /fragmen-
ty zawieszek, szpile, kółka, pierścionki, brzytwy/, żelazne /noże, szpi-
le, kółka i fragmenty okuć pasa/; gliniane /fragmenty kadzielnic, podkła-
dek ceramicznych - figurek ptaszków, grzechotki/; kamienne /osełki,
gładziki i otoczaki/ oraz szklane /fragmenty przepalonych paciorków/.
Analiza materiału ceramicznego oraz zabytków wydzielonych pozwala na
ustalenie chronologii badanej w b.r. strefy cmentarzyska. Użytkowana by-
ła ona przez mieszkańców młodszego grodu w Sobiejuchach na przełomie
okresów HaC/HaD.

W b.r. udało się również uchwycić południowy kraniec cmentarzys-
ka. Zasięg występowania grobów w południowej strefie nekropoli wyzna-
czał nam ciąg bruków kamiennych usytuowanych na osi wschód-zachód,
rozmieszczony w formie skupisk występujących w odległości 1 - 1,5 m od
siebie. Z uwagi na brak materiału zabytkowego przyjęto, iż były to za-
pewne "grobby symboliczne" wyznaczające zasięg cmentarzyska.

Prowadzone równolegle badania antropologiczne dostarczyły dalszych interesujących danych. Stwierdzono, iż w 125 zespołach grobowych złożone zostały przepalone szczątki kostne 183 osobników. W wyniku szczegółowej analizy zebranych materiałów kostnych do kategorii Juvenis - zaliczono 16 osobników, do kategorii dorosłych - 118 osobników /kobiet - 40, mężczyzn - 21 i osobników o płci nie określonej - 57/ - pozostałe 41 pochówków to groby dziecięce. Na podkreślenie zasługuje tu zwłaszcza wysoki procent pochówków dziecięcych /26%, co wzięwszy pod uwagę typ cmentarzyska i charakter materiału kostnego daje stosunkowo wysoki wskaźnik śmiertelności dzieci.

Wstępna analiza wieku zmarłych pozwala wyrazić pogląd, iż potencjał biologiczny grupy użytkującej południową strefę cmentarzyska nie był wysoki, a śmiertelność osobników którzy nie zakończyli cyklu reprodukcyjnego wysoka.

Badania będą kontynuowane.

STOBNICA - TRZYMORGI, gm. Ręczno woj. piotrkowskie patrz neolit

STOŁPIE, gm. Nowosiółki woj. chełmskie patrz wczesne średniowiecze

STROBIN, gm. Konopnica woj. sieradzkie Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadził mgr Zdzisław Kaszewski. Finansował WKZ w Sieradzu. Trzeci sezon badań. Osada obronna kultury łużyckiej z elementami kultury wschodniopomorskiej, z okresu halszackiego C-D.

Badania były kontynuacją wykopalisk, prowadzonych w latach 1974 i 1975. Rozkopano obszar o powierzchni 900 m². Odkryto dalszy ciąg umocnień obronnych o konstrukcji skrzyniowej. Wypełnisko wału zawierało znaczną ilość przepalonych bierwion, kawałków polepy i fragmentów potłuczonych naczyń /typowych dla górnośląsko-małopolskiej grupy kultury łużyckiej, podgrupy kępińskiej/.

W północno-zachodniej części osady, 5 m od wewnętrznego lica wału, odkryto dwie chaty typu półziemiankowego. Chata nr 2 o wymiarach 8,4 x